

"Medieformater og genrer glider sammen. Det så vi markant i den norske serie SKAM. Det var en rejse ind i en hel verden på tværs af formater. Her begyndte vi at kunne have en dialog på tværs af generationer om det gode ungdomsliv. Serien var en gave – ikke mindst til forældre. Et andet eksempel er Harry Potter-universet, som ikke bare er eskapisme. Det handler også om det gode liv, relationer og værdier. Filmene kan få børnene til at læse, og bøgerne kan få dem til at se filmene. Medievanerne driver os i andre retninger. Det er vi nødt til at omfavne. Jeg tror, der kan komme noget godt ud. Vi kan komme ud til flere og andre grupper via digitale læsemuligheder."

Citat: Steen Bording Andersen
formand for Danmarks Biblioteksforening

Interview med Steen Bording Andersen, formand for Danmarks Biblioteksforening, medlem af Aarhus Byråd, formand for Kulturudvalget og folkeskolelærer

---

Hvad er de største udfordringer, når det gælder børn og unges lystlæsning og læsekultur i dag?

Vores børn og unge vokser op i et samfund, hvor der er meget fokus på præstationer og effektivitet. Samtidig er de omgivet af mange muligheder for at kommunikere. Her spiller især de sociale medier en stor rolle. Tiden er knap, hvis man både skal gøre det godt i skolen og deltage i livet på sociale medier. Det gør det svært for den enkelte at finde tiden til at læse og fordybe sig i litteraturen for oplevelsens og dannelsens skyld. Børn og unge læser og skriver meget, men mest for uddannelsens og kommunikationens skyld. 45 Det gør mig bekymret. Vi kan ikke bringe læsningen tilbage i 1800-tallets ensomme og stille lønkammer, men vi kan godt satse på at bringe fordybelse som en kerneværdi tilbage i den unge generations liv.

Hvilke potentialer ser du i børns og unges læsning i dag og i fremtiden?

Vi reflekterer mere intenst over livet i læsningen end i så mange andre aktiviteter. Måske på famlende og søgende vis, fordi litteraturen ikke byder på rigtige og forkerte svar eller færdige løsninger.

Jeg arbejder med udskolings elever, og jeg ser en form for nostalgi hos dem efter det udogmatiske tankesæt, der vandt frem i 1960'erne og 70'erne. Her er litteraturen en fantastisk platform. Her kan man blive optaget af samfundets udvikling og ens egen udvikling. Jeg ser et potentiale i en form for re-aktualisering af den samfundsrelaterede litteratur. Hvad skal der ske med klimaet? Hvad betyder globaliseringen for mig? Hvad betyder seksualitet? Hvor er verden på vej hen? Hvad er det lykkelige liv? Hvorfor bliver flere mennesker, også børn og unge, angste og ulykkelige? Hvad betyder det, når jeg er på sociale medier tre timer hver dag? Den type bøger ville mange kunne bruge som et værdifuldt led i deres identitetsdannelse. Det kræver nogle unge forfattere, der selv har været med i udviklingen.

Medieformater og genrer glider sammen. Det så vi markant i den norske serie SKAM. Det var en rejse ind i en hel verden på tværs af formater. Her begyndte vi at kunne have en dialog på tværs af generationer om det gode ungdomsliv. Serien var en gave – ikke mindst til forældre.

Et andet eksempel er Harry Potter-universet, som ikke bare er eskapisme. Det handler også om det gode liv, relationer og værdier. Filmene kan få børnene til at læse, og bøgerne kan få dem til at se filmene.

Medievanerne driver os i andre retninger. Det er vi nødt til at omfavne. Jeg tror, der kan komme noget godt ud. Vi kan komme ud til flere og andre grupper via digitale læsemuligheder. Det er mere legalt i dag end for ganske få år siden. Der ligger nogle gode muligheder i streaming af lydbøger og i at tilføje litteraturen digitale features. Og helt grundlæggende gør de nye devices det nemt at have bøgerne og litteraturen med på farten. Det er noget, som mange er glade for.

Hvad skal der til, hvis en national læsestrategi for børn og unge skal bære frugt?

Nøgleordene er koordination og dedikation. Alle os, der på en eller anden facon arbejder med børns læsning, er pressede på mange målsætninger. Derfor er det ekstra afgørende, at vi er enige om, at denne sag er vigtig.

Vi skal have blik for, at strategien er praksisorienteret og kan bruges aktivt i de lokale sammenhænge. Der skal ikke være en masterplan eller et sæt regler, som man lokalt oplever som snærende bånd. Til gengæld skal være forpligtende samarbejder, som man selv er med til at udvikle og har et stærkt ejerskab til.

Det er værd at seke til Aarhus Kommune. Her er man godt i gang med en fælles, kommunal læsestrategi, der involverer forskellige aktører. Det er klogt at satse på det tværfaglige samarbejde.